

Jak nie jeździć za darmo

Zabezpieczenie i
dochodzenie należności za
przewóz

RADCA PRAWNY PAWEŁ JUDEK

Problemy z płynnością w branży transportowej

- ▶ Długie terminy płatności wynoszące zwykle kilkadziesiąt dni od daty dostarczenia faktury i dokumentów
- ▶ Niepłacący kontrahenci

Naliczanie odsetek

- ▶ ustawa z dnia 08.03.2013 r. o terminach zapłaty w transakcjach handlowych
- ▶ art. 5 – gdy termin zapłaty dłuższy niż 30 dni od daty doręczenia faktury, za cały okres od 31-go dnia przysługują odsetki ustawowe
- ▶ roszczenie o odsetki przedawnia się po upływie 3 latach za każdy dzień z osobna

Przyczyny braku płatności

- ▶ Brak wymaganych dokumentów w odpowiednim terminie
- ▶ Potrącenie należności zleceniodawcy z należnością przewoźnika najczęściej z tytułu kar umownych
- ▶ Brak przyczyny

Braki w dokumentach

- ▶ analiza zawieranych umów
- ▶ pilnowanie dokumentów
- ▶ kwestionowanie zapisu na drodze sądowej – sądy w wielu wypadkach uznają zapis uzależniający wypłatę wynagrodzenia wyłącznie od dostarczenia konkretnych dokumentów za nieważny

Potrącenie roszczeń zleceńodawcy

- ▶ Art. 498 par. 1 kodeksu cywilnego – o ile strony nie umówią się inaczej, potrącenie nie wymaga zgody drugiej strony
- ▶ Konieczność dopisywania do zleceń zapisów o braku możliwości potrącenia

Zabezpieczenie rzeczowe

- ▶ art. 57 prawa przewozowego – przewoźnikowi przysługuje prawo zastawu na przesyłce na zabezpieczenie roszczeń z **umowy przewozu**. Dotyczy tylko roszczeń z danego przewozu
- ▶ sporne czy zastaw ten przysługuje tylko w przewozach krajowych czy też w międzynarodowych
- ▶ art. 802 kodeksu cywilnego – spedytorowi przysługuje prawo zastawu na przesyłce na zabezpieczenie roszczeń ze **zleceń spedycyjnych**. Dotyczy również poprzednich zleceń
- ▶ zastaw nie pozwala na samodzielną sprzedaż towaru, konieczne jest normalne postępowanie sądowe, gdzie pozwanym jest właściciel towaru

Zabezpieczenia osobowe czyli może zapłaci ktoś inny

- ▶ zleceniodawca przewoźnika głównego co do zasady nie odpowiada za wynagrodzenie podwykonawcy
- ▶ art. 51 ust. 1 prawa przewozowego – przez przyjęcie przesyłki i listu przewozowego odbiorca zobowiązany jest zapłacić wszystkie należności ciężące na przesyłce
- ▶ sporne czy domagać się tego może przewoźnik główny czy ten, który rzeczywiście transport wykonał
- ▶ sporne czy ta regulacja obowiązuje w przewozach międzynarodowych – wyrok SN z dnia 19.12.2013 r. stwierdzający, że nie, ale przed tym wyrokiem różne sądy przyjmowały różne poglądy
- ▶ w transporcie międzynarodowych warunkiem dochodzenia należności od odbiorcy jest wskazanie wysokości należności ciężących na przesyłce w liście przewozowym – art. 13 ust. 2 CMR

Lepiej sądzić się bliżej

- ▶ w przewozach międzynarodowych pozwów można skierować do sądu kraju pozwanego, sądu kraju miejsca załadunku, sądu kraju miejsca rozładunku lub sądu w kraju uzgodnionym przez strony – dobrze pamiętać o takich uzgodnieniach
- ▶ w przypadku kierowania sprawy do sądu polskiego można skierować sprawę o zapłatę do sądu właściwego dla siedziby wierzyciela (art. 34 kodeksu postępowania cywilnego), gdyż jest to miejsce, w którym powinna nastąpić płatność
- ▶ jeśli chcemy zapewnić wyłączność własnego sądu, konieczne jest zachowanie formy pisemnej postanowienia w tym względzie (art. 46 k.p.c.)

Można elektronicznie

- ▶ możliwe skierowanie sprawy za pośrednictwem internetu w elektronicznym postępowaniu upominawczym (strona www.e-sad.gov.pl)
- ▶ konieczność uiszczenia tylko 1/4 standardowego wpisu czyli 1,25 % wartości przedmiotu sporu
- ▶ brak konieczności załączania dokumentów
- ▶ w przypadku sprzeciwu drugiej strony lub braku podstaw do wydania nakazu sprawa od razu trafia do sądu wg siedziby pozwanego

Nakaz w postępowaniu nakazowym

- ▶ w przypadku udowodnienia roszczenia określonymi dokumentami możliwe jest wydanie przez sąd nakazu w postępowaniu nakazowym
 - zaakceptowany przez dłużnika rachunek
 - wezwanie do zapłaty i pisemne uznanie długu
 - dołączona do pozwu umowa, dowód spełnienia świadczenia wzajemnego, dowód doręczenia faktury i rachunku
- ▶ konieczny jest wniosek o rozpoznanie sprawy w postępowaniu nakazowym

Zalety postępowania nakazowego

- ▶ w postępowaniu nakazowym powód płaci tylko 1/4 standardowego wpisu czyli 1,25 % zamiast 5 % wartości przedmiotu sporu
- ▶ aby dłużnik odwołał się od nakazu w postępowaniu nakazowym musi zapłacić 3/4 wpisu czyli 3,75 % wartości przedmiotu sporu
- ▶ do potrącenia w postępowaniu nakazowym można przedstawić tylko roszczenia udowodnione dokumentami wymaganymi w postępowaniu nakazowym
- ▶ nakaz zapłaty stanowi tytuł zabezpieczenia bez konieczności nadawania mu klauzuli wykonalności

Zwrot kosztów sądowego dochodzenia należności

- ▶ W przypadku wygrania sporu sądowego sąd zasądza od strony przegranej na rzecz wygrywającego zwrot kosztów postępowania
- ▶ Zwrot obejmuje:
 - koszty sądowe
 - wydatki pełnomocnika
 - koszty wynagrodzenia pełnomocnika w granicach przewidzianych przepisami – od jednokrotności do sześciokrotności stawki zależnej od wartości przedmiotu sporu:

- do 500 zł – 60 zł	powyżej 10.000 do 50.000 zł – 2400 zł
- powyżej 500 do 1.500 zł – 180 zł	powyżej 50.000 do 200.000 zł – 3600 zł
- powyżej 1.500 do 5.000 zł – 600 zł	powyższej 200.000 zł – 7.200 zł
- powyżej 5.000 do 10.000 zł – 1200 zł	

Zwrot kosztów pozasądowego dochodzenia należności

- ▶ art. 10 ust. 1 ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych – od momentu, w którym powstanie zaległość w płatności którejkolwiek z należności wierzyciela, przysługuje wierzycielowi od dłużnika bez odrębnego wezwania ryczałt w wysokości 40 Euro tytułem zwrotu kosztów odzyskiwania należności
- ▶ zgodnie art. 10 ust. 2 ustawy jeśli koszty odzyskiwania przekroczą w/w kwotę można domagać się zwiększonych kosztów
- ▶ w przypadku dochodzenia roszczeń na drodze sądowej kwotę 40 Euro odlicza się od zwrotu kosztów sądowych
- ▶ roszczenia o zwrot kosztów pozasądowego dochodzenia należności przedawniają się po upływie 3 lat

Dziękuję za uwagę

Działyński i Judek Spółka Partnerska Radców
Prawnych

ul. Czartoria 1/16, 61-102 Poznań

Tel. / Fax +48 61 855 22 79, + 48 61 851 85 33

E-mail: kancelaria@dzialynski.pl

www.dzialynski.pl

www.transportoweprawo.pl